

HWANG
SOK-YONG

Mater 2-10

Traducere din limba coreeană și note de
Iolanda Prodan

Mater 2-10

1

Yi Jino și-a făcut un loc în care să se ușureze pe partea opusă a pasarelei circulare, cât mai departe de cortul unde dormea. La prima încercare, s-a ținut cu mâinile de balustradă, dar trupul i s-a înclinat în față. Trebuia să-și încordeze degetele mari de la picioare cât putea de mult, să nu se dezechilibreze când se lăsa pe vine. Doar așa ar fi evitat să cadă cu capul înaintea sau să se arcuiască pe spate și să aterizeze în fund. Asta a și făcut: și-a încordat degetele în teniși ca pe niște gheare de vultur. Într-o astfel de poziție, nu avea cum să rateze ținta.

A lăsat capul în jos și s-a uitat între picioare, să se asigure că excrementele nimeresc în bolul de plastic, folosit mai demult pentru terciul de orez. Îi luase ceva timp până să descopere acest înlocuitor de latrină atât de convenabil. Într-o zi, când făcuse diaree, colegii din grupul de sprijin îi trimiseseră la micul-dejun terci de orez. După ce a ras trei boluri cu terci, parcă i-a fost mai bine și a avut o revelație: diametrul și adâncimea bolului îl făceau înlocuitorul perfect pentru un vas de WC. Puțea rău pe pasarela îngustă după ce-și făcea nevoile, dar totul se termina cu bine când punea capacul peste bol și-l băga într-o pungă de plastic, pe care o lega strâns, cu un nod zdravăn. De îndată ce

solicitarea lui a ajuns la echipa de jos, colegii i-au pregătit vreo zece boluri, pe care i le-au trimis pe rând, în tranșe de câteva bucăți. Firește, folosea doar o dată fiecare bol, abia apoi le strângea pe toate și le trimitea înapoi jos. Colegii lui le spălau temeinic, le uscau, apoi i le trimiteau înapoi sus.

După ce s-a ușurat și a închis bine capacul, Yi Jino a rămas câteva clipe cu mâinile pe balustradă, uitându-se în jos la priveliștea neschimbată a orașului. Soarele se ițea pe cerul de la răsărit unde începuse să se crape de ziuă, iar lumina dimineții se strecura printre nori. Clădirile mari și mici din centrul orașului, precum și blocurile de apartamente îl trimiteau cu gândul la o junglă. De unde era cocoțat, vedea un șir de copaci de-a lungul șoselei și, pe partea dreaptă, păduricea din parcul Yeouido. Era luna mai, a frunzelor de un verde crud și proaspăt. Podul Omongnae¹, pe care se juca în copilărie, fusese turnat în beton, dar râul de sub el continua să se verse în fluviul Han ca întotdeauna.

În urmă cu o lună, Yi Jino se urcase în dricul nopții în vârful coșului de fum de la marginea clădirii centralei electrice. Coșul avea o înălțime de patruzeci și cinci de metri, cam cât un bloc cu șaisprezece etaje. Obișnuit cu blocurile din ziua de azi, cu douăzeci sau treizeci de etaje, coșul nu i se părea prea înalt, și nici nu-l lua cu amețeală dacă privea în jos. Cu toate astea, pasarela ce înconjură coșul era atât de îngustă și de expusă în cele patru zări, încât la început a fost cât pe ce să calce în gol peste balustradă. Coșul avea

---

1. Pod peste fluviul Han din capitala Seoul, denumit în prezent Omok. Construit inițial din lemn de paulownia, a fost înlocuit cu un pod de beton la sfârșitul anilor '70.

diametrul de șase metri, dar pasarela circulară era lată de un metru și lungă cam de vreo douăzeci de pași. Ba nu: dacă scădea spațiul ocupat de cort, rămâneau șaisprezece pași. Învățase să supraviețuiască la înălțime de la alți muncitori, care protestaseră în alte orașe urcați în vârful macaralelor. Printre ei se număra Yeongsuk, o sudoriță mai în vârstă pe care o cunoștea foarte bine. Femeia dormise în cabina macaralei în timpul grevelor, ba chiar cultivase roșii și flori la ghiveci între vergelele grilajului de fier al macaralei. Odată, Yeongsuk i-a povestit că în fiecare noapte stâlpii uriași de oțel de pe șantierul naval se transformau, în vis, în copaci — poate că simțea că trupurile lor mici, fragile și pulsând de viață în vârful macaralei se contopeau cu oțelul. Macaralele de pe șantier se transformau în copaci cu frunze late și răsăreau ici-colo pe mare ca niște trunchiuri uriașe. Însă coșul de fum în care se urcase Jino nu se preschimba în ceva atât de spectaculos.

Acolo sus, în vârful coșului de fum, timpul se scurgea implacabil, ca un elastic de cauciuc ce se lungește și se încordează când tragi de el, dar care se scurtează dacă îi dai brusc drumul. Odată, oamenii măsurau trecerea timpului și deosebeau ziua de noapte orientându-se după mersul soarelui și cât de sus urca el pe cer, după cât de puternică era lumina ori cât de adânc era întunericul afară, dar el avea un telefon mobil ce îi arăta cu precizie minutele și secunde. Și totuși, încetul cu încetul, nu a mai avut niciun sens să deosebească ziua de noapte. Viața lui în vârful coșului era un ritual fără de sfârșit, monoton, în care nu se întâmpla nimic. Orele stabilite de autorități pentru micul-dejun, prânz și cină erau singurele noduri ce marcau

intervalele regulate pe axa timpului unei zile. Micul-dejun era servit la ora opt, prânzul la ora treisprezece, iar cina la șase seara. Colegii care-i aduceau de mâncare într-un rucsac pe care-l cărau în spate parcurgeau distanța de la poarta centralei până la baza coșului în mai puțin de cinci minute.

Yi Jino avea cincizeci și cinci de ani și muncise în fabrică douăzeci și cinci. Aproape zece ani lucrase în Yeongdeungpo¹, locul unde copilărise, apoi următorii cincisprezece ani muncise într-o fabrică dintr-o provincie din sud. Începuse ca simplu muncitor, apoi a fost promovată maistru, și se înscrișese în sindicatul muncitorilor încă din tinerețe. Cam pe când fusese numit șef de echipă, a fost concediat. Vorba vine că a fost concediat. În realitate, fabrica fusese închisă și vândută altei companii. Rămași peste noapte fără loc de muncă, oamenii erau distruși. Au mers la Seoul, la sediul central al companiei, unde au protestat ca să-și recapete slujbele. Din cei douăzeci de muncitori protestatari, doar unsprezece mai continuau lupta, refuzând să renunțe la revendicări și cerând să fie reangajați sau transferați la noua fabrică. Cinci dintre aceștia, cu funcții de conducere în sindicat, sau care aveau unde să stea în Seoul, alcătuiau nucleul grupului ce organizase protestul din coșul fabricii: Yi Jino, Kim Changsu, de-o seamă cu el, Jeong și Bak, trecuți de patruzeci de ani, și Cha, cel mai tânăr dintre ei, care abia împlinise douăzeci de ani. Cei patru colegi aveau grijă pe rând de Jino, continuând să muncească după pregătirea fiecăruia — salahori pe șantier sau zilieri. Cinci ofițeri de la secția de poliție locală păzeau cu schimbul coșul

---

1. Sector în sud-vestul capitalei Seoul.

în vârful căruia se urcase Jino, iar în ghereta paznicului de la poarta fabricii erau mereu câte un sergent sau un caporal. Uneori, când muncitorii din sindicatul metalurgiștilor sau activiștii sociali demonstrau în fața centralei, un autobuz plin cu polițiști pentru intervenții speciale se oprea la baza coșului și rămânea în așteptare. În zilele fără proteste, unul dintre colegii lui intra pe poarta principală a fabricii, apoi se oprea la baza coșului unde polițistul de serviciu îi dădea voie să treacă cu proviziile după ce îi cotrobăia prin rucsac după produse de contrabandă. Verificările erau mai stricte dimineața decât seara, când oamenii din conducere terminau programul de lucru. Dacă polițistul găsea produse interzise, le confisca. Fiindcă nimeni nu era arestat sau bătut ca în alte vremuri, unii dintre colegii lui Jino riscau. Totuși, cei care erau prinși trebuiau să dea pe loc o declarație în care descriau în detaliu produsele aduse și motivele pentru care veniseră cu ele. Urmau cel puțin zece zile de controale la sânge. Colegii lui Jino se înțeleaseră între ei să aducă cele necesare doar seara, iar lucrurile ce riscau să fie confiscate, în serile de la sfârșitul săptămânii. Dar polițiștii sunt și ei oameni. Cei tineri, militari recrutați pentru paza fabricii, simpatizau cu cauza muncitorilor concediați și închideau ochii. Asta însemna că, din când în când, anumite obiecte interzise ajungeau în vârful coșului.

Înainte ca Jino să înceapă protestul, colegii lui au făcut un inventar al lucrurilor indispensabile supraviețuirii la înălțime. Câteva zile la rând, înainte de revărsatul zorilor, au urcat în vârful coșului, depozitând felurite obiecte pe pasarela circulară. Nu au intrat pe poarta principală a centralei, ci au sprijinit o scară de un zid de ciment de lângă coș,

urcând și coborând pe ea ori de câte ori veneau și plecau. Mai întâi au prins bine de balustrada pasarelei un scripete și o frânghie ca să urce și să coboare mâncarea și lucrurile de strictă necesitate. Apoi au urcat foliile de plastic pentru sere și câteva prelate groase ca să-l apere de vânt. Jino a cumpărat un cort pentru o persoană, un sac de dormit, o lanternă de cap și alte obiecte necesare pentru drumețiile pe munte. Și-a luat telefonul mobil și o rezervă de baterii. Ba chiar hotărâseră toți să facă o pancartă pe care să scrie scopul protestului și pe care să o prindă pe peretele exterior al coșului. Cu ajutorul membrilor sindicatului metalurgiștilor, colegii lui au format un grup de sprijin, cu sediul într-un cort ridicat pe un loc viran, în afara zidurilor centralei, unde găteau pe rând. Au hotărât să-i ofere colegului de sus trei mese pe zi. Necunoscute precum cantitatea de apă de care avea nevoie și colectarea urinei și a fecalelor aveau să fie soluționate odată cu începerea vieții pe pasarelă. Patru sticle de plastic cu apă erau urcate o dată pe zi, dar când vremea a prins să se încălzească, rația a crescut la șase sticle. Jino se spăla pe față și pe dinți cu apa din două sticle, iar apa din altă sticlă de plastic o împărțea între salata și florile din ghiveci care începuseră să crească. Ca să facă față timpului ce se scurgea încet și protestului ce se anunța a fi unul de durată, colegii i-au trimis semințe, pe care le-a plantat la câteva zile după ce urcase în coș. Când termina apa din sticle, urina în ele și, pline ochi cum erau, le strângea într-un colț al pasarelei. Dacă polițiștii îndrăzneau să urce ca să-l dea jos cu forța, le avea la îndemână ca proiectile pentru autoapărare. La început, făcea treabă mare în pungi de plastic, dar puțea rău, ba mai și curgea din ele. După nesfârșite frământări,

mânca, mergea cam o oră pe pasarelă, șaisprezece pași, dus, șaisprezece pași, întors. Mânca la prânz, apoi continua cu plimbarea pe pasarelă și exercițiile pentru mușchi. Repeta ritualul și după cină, iar înainte să meargă la culcare făcea exerciții de întindere. Un instructor de la un club de fitness din apropiere îi explicase de mai multe ori la telefon cum și în ce ordine să facă mișcărilor. Colegii lui merseseră personal la clubul de fitness și, după ce îi povestiseră antrenorului despre Jino, îl pusese în legătură cu el prin telefonul mobil. Instructorul de fitness i-a spus că exercițiile fizice dau cele mai bune rezultate dacă sunt scurte, intense și făcute la intervale regulate de timp pe parcursul zilei. Pentru încălzire, rotea capul la stânga și la dreapta, îl ridica, apoi îl cobora; scutura brațele, îndoia și întindea genunchii, rotea încheieturile de la mâini și picioare, se lăsa pe vine ca să-și întărească mușchii de pe abdomen, rotea trunchiul la stânga și la dreapta, iar la final se întindea în poziția cadavrului ca să-și relaxeze mușchii. Pentru tonifierea musculaturii, instructorul îi recomandase un set de trei exerciții ce puteau fi făcute și fără aparatură de specialitate: flotări, genuflexiuni cu picioarele depărtate ca un jocheu pe cal și tracțiuni. Fiindcă nu avea aparate și nici bară, le făcea pe toate odată, combinându-le. Din poziția de flotare, își îndoia picioarele sub el, apoi sărea cu brațele deasupra capului și ateriza la loc pe vine, după care își întindea picioarele în spate, poziție din care făcea iar o flotare. Erau mișcări simple, dar instructorul îi spusese că pentru a se menține în formă trebuie să facă douăzeci de seturi de exerciții combinate și fără întreruperi. La început, după vreo șapte reprize, a rămas fără aer. Acum putea să

facă și zece seturi de exerciții, dar știa că e nevoie de mult antrenament ca să ajungă la o serie de douăzeci fără întrerupere. Telefonul mobil sună. La capătul celălalt, se auzi glasul lui Cha, cel mai tânăr dintre colegi.

— De azi, mă ocup eu de mesele duminicale.

— Am înțeles. Ce face Kim, și-a găsit de lucru?

— Da, pe șantier. Trece diseară pe la dumneata.

— Ceilalți sunt bine?

— Mm. Ajung și eu imediat.

Cha, mezinul echipei, era în fața porții. Yi Jino se aplecă peste balustradă și se uită în jos. Cha era la colțul zidului de ciment. Polițistul de serviciu de la baza coșului a ieșit în întâmpinarea lui. Cha și-a dat jos rucsacul din spate, l-a deschis, a scos din el caserolele cu mâncare și i le-a întins. Polițistul s-a uitat indiferent la ele și a făcut un pas înapoi. Jino coborî frânghia prinsă de scripete, de capătul căreia atârna un coș gol. La semnalul lui Cha, trase încet de frânghie ca să ridice coșul.

— Mulțumesc! strigă Jino, făcându-i cu mâna lui Cha.

Tânărul îi răspunse făcându-i și el cu mâna, apoi se întoarse cu spatele și plecă. În coș era mic-dejunul lui: terci de orez, un ou ochi, kimchi și o garnitură din hamsii prăjite. Și primise și șase sticle cu apă. Când o să se încălzească afară, vor trebui să-i aducă apă de două ori pe zi. Termină oul ochi dintr-o înghițitură. Terciul era încă calduș și plin de legume pe care să le mestece cu plăcere. În mai puțin de zece de minute dădu gata mâncarea. Puse caserolele goale la loc în coș, se spală pe dinți, apoi turnă apă într-un lighean ca să se spele pe față. Se simțea ca o piscică ce-și curăță blana, lingându-se puțin câte puțin. Avea de gând

să dea o tură de pasarelă, dar îl aștepta multă muncă fizică, așa că renunță. Primise vorbă de jos că săptămâna asta sau poate următoarea va avea loc o întâlnire cu reprezentanții companiei care cumpăraseră fabrica. Nu ar fi rău să ajungă la un compromis, dar era pregătit și pentru un eventual eșec al negocierilor. Era imposibil ca un conflict ce mocnea de doi ani să fie stins peste noapte și urcase în coșul de fum pregătit sufletește pentru un război lung. Dacă părțile nu ajungeau la o înțelegere, compania avea să facă presiuni pe lângă poliție astfel încât aceasta să pună capăt protestului, trimițând trupe speciale ca să-l coboare cu forța. Pe scara ce ducea în vârful coșului nu putea urca decât o persoană odată, prin urmare, atât timp cât bloca accesul, putea să rămână pe poziție și să tragă de timp până la venirea sindicaliștilor și a activiștilor din grupurile civice de sprijin. Iată de ce pregătise sticlele de plastic pline cu urină. Erau utile, însă nu suficient cât să-l facă să stea fără griji. De aceea hotărâse să distrugă scara care făcea legătura dintre pasarelă și treptele în spirală ce urcau în vârful coșului. Scara avea aproximativ zece metri și era acoperită cu un panou de plexiglas transparent. Dacă desfăcea șuruburile din scară și o depărta de turnul coșului, nimeni nu mai putea urca la el.

Înainte să coboare pe scară, Yi Jino și-a legat la brâu un capăt de frânghie, iar celălalt capăt l-a strâns zdravăn de grilajul balustradei. Ca să nu scape cheia reglabilă, și-a legat-o la gât cu sfoară. A slăbit șuruburile de jos, dar pe cele de sus le-a scos de tot și le-a vârat în buzunarul pantalonilor de la salopetă. La început s-a chinuit să le desprindă, dar după ce le desfăcea pe jumătate, ieșeau ușor, doar dacă le învârtea

cu mâna. Tocmai când prinsese capul unui șurub cu cheia reglabilă și-l rotea invers față de sensul acelor de ceasornic, auzi pe cineva strigând de jos:

— Ce faci acolo?

Nu răspunse. La urma urmei, de ce i-ar băga în seamă? În timp ce el urca mai departe, scoțând șuruburile de la fiecare treaptă, polițistul dădu fuga la poartă și se întoarse cu sergentul.

— Încetează! E periculos!

Fără să scoată o vorbă, Yi Jino privi în jos, rânjind ca un copil obraznic. Cei doi polițiști urcau pe scara în spirală. Când ajunseră pe treapta de sub picioarele lui, gâfâiau, dar Jino era deja la trei metri deasupra lor. Nu puteau decât să-l privească resemnați.

— Strici instalațiile fabricii! strigă sergentul pe un ton autoritar, de parcă ar fi fost șeful lui.

— De ce scoți șuruburile din scară? Nu-ți dai seama că e periculos ce faci? întrebă și polițistul ce păzea coșul de fum.

Abia atunci Jino se opri să le răspundă.

— De-astea întrebați? Păi, le scot ca să nu puteți urca la mine.

— Crezi că stăm cu ochii pe dumneata fiindcă nu putem opri protestul?

Jino mai scoase un șurub, îi dădu drumul în buzunarul pantalonilor de la salopetă, apoi răspunse:

— Auzi, nene, nu crezi că e mai bine să scot șuruburile din scară decât să mă arunc de pe pasarelă?

— Fir-ai tu să fii de căpos! Crezi că o să se rezolve peste noapte?

Sergentul se întoarse cu spatele și o luă ușor în jos pe treptele spiralate.

— N-ai decât să stai cocoțat acolo și o sută de zile, bombăni în timp ce cobora scara. Șefii nici nu mai pot dormi de grija ta.

O oră și jumătate i-a luat lui Jino să scoată toate șuruburile de pe ambele părți ale scării de zece metri. Șuruburile de pe ultimele trei trepte de sus le-a desfăcut ușor, stând pe burtă pe pasarelă. A apucat scara și a împins-o cu putere, iar scara s-a oprit în acoperișul curbat de plexiglas. Nimeni nu mai putea urca la el. Grație isprăvii lui, nici el nu mai avea pe unde să coboare. Nu știa când va putea coborî din coș, însă aștepta cu nerăbdare ziua în care o să arunce șuruburile jos băieților din echipă, ca ei să le pună la loc unul câte unul și să ajungă la el.

La fel ca în fiecare zi, după ce măncă prânzul, făcu seturile de trei exerciții, se plimbă pe pasarelă, citi dintr-o carte, apoi luă cina, după care făcu din nou seturile de trei exerciții fizice, ba chiar reuși să bifeze și mișcările de încălzire. Era ora la care oamenii ieșeau de la muncă și se opreau la câte o crâșmă să bea un pahar cu colegii sau mergeau direct acasă să ia cina în familie ori să se relaxeze în fața televizorului. Vorbi cu soția la telefon și făcu schimb de mesaje cu colegii din sindicat. Fusese o zi obișnuită pentru toți, în care nu se întâmplase nimic special. Întunericul se lăsa peste oraș, noaptea își intra în drepturi. Freamătul orașului se auzea tot mai stins, tulburat din când în când de câte un claxon în depărtare. Se cuibări în sacul de dormit din cort și așteptă să-l fure somnul. Acolo sus dormea foarte bine. Nu avea ce să facă pe întuneric, așa că după ora nouă